

(ش)

وزارت بهداشت، دهان و آموزش پزشکی

معاونت بهداشت

مرکز سلامت محیط و کار

راهنمای بست معاینات سلامت شغلی در سامانه جامع

بازرسی مرکز سلامت محیط و کار

(ویره پزشگان)

تئییه کنندگان: دکتر زهرا بقیه آل محمد، دکتر محمد شنبه

مردادماه ۱۳۹۲

فهرست مطالب

۳.....	مقدمه
۴.....	اهداف
۴.....	گروههای هدف
۴.....	ورود به سامانه جامع مدیریت بازرگانی
۷.....	روش اول: ثبت معاینات سلامت شغلی واحدهای کاری موجود در سامانه
۱۱.....	روش دوم: ثبت معاینات سلامت شغلی واحدهای کاری محدوده مجاز فعالیت پزشک که اطلاعات و نام واحد در سامانه موجود نمیباشد

مقدمه

همزمان با شکل‌گیری و تکامل تمدن بشری و آغاز فعالیت‌های شغلی، مخاطرات شغلی آنها نیز ایجاد شده است. حاصل این مخاطرات، بیماریهای گوناگون شغلی است که بیشتر آنها غیرقابل درمان، ولی قابل پیشگیری هستند. شناخت علمی و آکادمیک از این بیماری‌ها توسط برنار دینو راما زینی (۱۶۳۳-۱۷۱۴ میلادی)، پزشک ایتالیایی و پدر طب‌کار نوین، با نوشتن کتاب بیماری‌های کارگران شروع شد. راما زینی نخستین پزشکی است که به توصیف مشاغل گوناگون و بیماری‌های ناشی از آن پرداخته است. به موازات رشد و توسعه تکنولوژی و افزایش مواجهات زیان‌آور محیط کار، گرایش و توجه به بیماری‌های شغلی و طب‌کار بعنوان یک رشته تخصصی در علوم پزشکی افزایش یافت. در سال ۱۹۰۴ اولین کلینیک‌های طب‌کار در ایتالیا و سایر نقاط اروپا شروع به فعالیت نمودند.

در بیان پیشینه تاریخی طب‌کار در ایران، می‌توان توجه پزشک حاذق ایرانی محمد بن زکریای رازی به شغل بیماران در زمان مداوای آنها را خاطر نشان کرد. در بسیاری از بیمارانی که وی با جزئیات شرح کرده است، به شغل آنها نیز توجه داشته و آن را در نوشهای خود ذکر کرده است. سابقه استفاده از عناوین طب‌کار، طب صنعتی و مشابه آن در ایران به بیش از هشت دهه قبل باز می‌گردد. یکی از واحدهای پزشکی مهم در ابتدای تاسیس اولین مرکز صنعتی کشور یعنی پالایشگاه آبادان، اداره طب صنعتی بوده است.

برای موفقیت هر چه بیشتر در رشته طب‌کار، باید اصول پیشگیرانه و اصول روانی اجتماعی با دید بالینی تلفیق شوند. چرا که اکثر بیماریهای شغلی مشخصه اختصاصی و علائم ویژه‌ای ندارند و تنها از طریق بررسی‌های دوره‌ای می‌توان به وجود آنها پی برد. درصورت ابتلاء شاغلین به بیماریهای شغلی، کارفرما ملزم به پرداخت هزینه‌های درمان، بازتوانی و غرامت آن می‌باشد. انجام معاینات شاغلین (بدواستخدام، دوره‌ای)، ارزیابی تناسب شاغل با شغل پیشنهادی، تعیین نقص عضو و غرامت بیماریهای شغلی، مدیریت خدمات سلامت شغلی، آموزش مفاهیم سلامت شغلی و هدایت پژوهشگاهی سلامت شغلی، مهمترین توانمندی‌های متخصصین این رشته است.

ما بر این اعتقادیم که "سلامت" در جمیع ابعاد خود، حق اساسی آحاد انسانی است. امید است که شاهد حرکت، حیات و رشد و شکوفایی روزافزون جامعه با محقق شدن هر چه بیشتر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی نیروی کار باشیم.

اهداف

هدف از تدوین این راهنمای ایجاد هماهنگی و راهنمایی پزشکان مسئول معاینات سلامت شغلی است، که براساس ماده ۱۸ بخش‌نامه معاینات سلامت شغلی و ماده ۱۴ دستورالعمل اجرایی آن ملزم به ثبت اطلاعات معاینات سلامت شغلی در سامانه جامع بازرسی مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

گروه‌های هدف

پزشک متخصص طب کار

پزشک عمومی دارای مجوز معاینات سلامت شغلی

ورود به سامانه جامع مدیریت بازرسی

✓ جهت ورود به سامانه از آدرس زیر استفاده می‌کنیم:

<http://samanehjmb.behdasht.gov.ir>

✓ پس از ورود به سامانه، فایل مربوط به نرم افزار سیلورلایت را (که لینک آن در تصویر شماره ۱ مشخص شده است) دریافت نموده و در کامپیوتر نصب می‌کنیم.

تصویر شماره ۱-نصب نرم افزار سیلورلایت

- ✓ پس از نصب برنامه سیلورلایت از طریق لینک "ورود به سامانه (شبکه اینترنت)" که محل آن در تصویر شماره ۲ مشخص شده است، وارد صفحه ورود نام کاربری و رمز عبور می‌شویم. نمای این صفحه در تصویر شماره ۳ قابل مشاهده است.

تصویر شماره ۲- محل لینک ورود به سامانه (شبکه اینترنت)

نام کاربری و رمز عبور پزشکان واجد شرایط انجام معاینات سلامت شغلی، توسط معاونت بهداشتی دانشگاه حوزه فعالیت هر پزشک در اختیار پزشکان محترم قرار می‌گیرد.

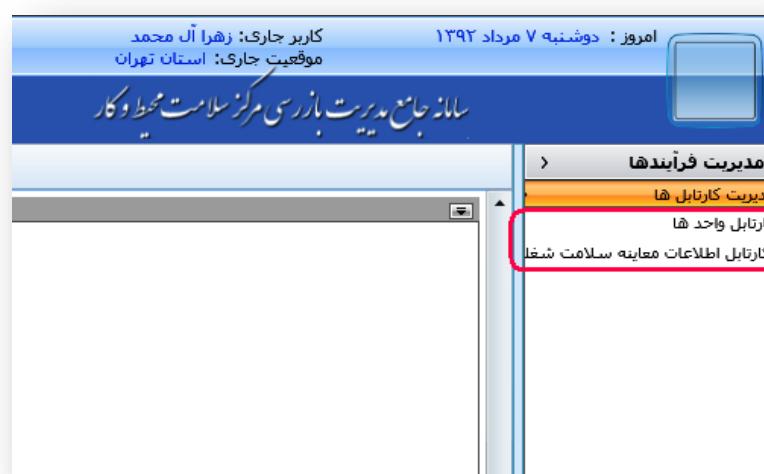
تصویر شماره ۳- وارد کردن نام کاربری و رمز عبور

- ✓ پس از وارد کردن نام کاربری و رمز عبور، فضای اختصاصی سامانه برای کاربر مذکور (تصویر شماره ۴) قابل مشاهده خواهد بود.

تصویر شماره ۴- مدیریت کارتابل‌ها در فضای اختصاصی کاربر

- ✓ با باز کردن قسمت مدیریت کارتابل‌ها (که زیر مجموعه مدیریت فرآیندهاست) تصویر شماره ۵ ظاهر می‌شود.

تصویر شماره ۵- نمایش دو کارتابل موجود در "مدیریت کارتابل‌ها"

پزشکان مسئول معاینات موظفند اطلاعات معاینات سلامت شغلی را روزانه در سامانه ثبت

نمایند. در این راهنمای دو روش برای ثبت معاینات سلامت شغلی شرح داده می‌شود:

با توجه به اینکه اطلاعات بیشتر واحدهای کاری تحت پوشش دانشگاه‌های علوم پزشکی در سامانه ثبت گردیده است، جهت ثبت معاینات واحدهای کاری مذکور از روش اول استفاده کرده و در صورتیکه اطلاعات واحدهای کاری تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی در سامانه ثبت نگردیده باشد، از روش دوم استفاده می‌نمائیم.

روش اول : ثبت معاینات سلامت شغلی واحدهای کاری موجود در سامانه

✓ با انتخاب گزینه "کارتابل واحدها" نام و مشخصات واحدهای کاری شامل: کارگاه‌ها، کارخانه‌ها، شرکت‌ها، بیمارستان‌ها و سایر واحدهای کاری در محدوده مجاز فعالیت پزشک نمایان می‌شود. با استفاده از آیکون جستجو می‌توان واحد شغلی مورد نظر را از طریق نام واحد، کد واحد، نام متصدی و غیره به راحتی پیدا کرد. با انتخاب محدوده مورد نظر در تقسیمات دانشگاهی نیز می‌توان کلیه واحدهای شغلی ثبت شده در آن محدوده را مشاهده نمود. (تصویر شماره ۶)

تصویر شماره ۶- محل آیکون جستجو

✓ پس از انتخاب واحدی که معاينات سلامت شغلی در آن صورت گرفته است، (برای مثال در تصویر شماره ۷ واحد شغلی شده است). آیکون ثبت اطلاعات کلی معاينات سلامت شغلی را انتخاب می‌کنیم تا تصویر شماره ۸ ظاهر شود.

The screenshot shows the 'Salamat Javan Mirest' software interface. At the top, it displays the user information: نام و نام خانوادگی: زهرا آل محمد, کاربر حاری: زهرا آل محمد, موقعت حاری: استان تهران, امروز: دوشنبه ۷ مرداد ۱۳۹۲. The main window shows a table of inspection records with columns: کد واحد, کد واحد, نوع واحد, نام واحد, شبکه, دانشگاه, ردهف, اسقان, ردیف. A red circle highlights the 'نت اطلاعات کلی معاينات سلامت شغلی' button at the bottom of the main window. On the right side, there is a sidebar titled 'مدیریت فرآیندها' which includes sections for 'کارنال وحدات', 'کارنال اطلاعات معاينه سلامت شغلی', and another 'مدیریت فرآیندها' section.

تصویر شماره ۷- نحوه ثبت معاينات سلامت شغلی در کارتابل واحدها

This screenshot shows a detailed dialog box for entering inspection records. It has fields for: کد واحد: V1157-004-00023, نام واحد: تراشکاری, نوع همایش: * تراشکاری, تاریخ انجام همایش: * 16, تعداد معاینه انجام شده: * 1. Below the dialog is a table of inspection records with columns: کد واحد, کد واحد, درجه دو, نام واحد, شبکه, دانشگاه, ردهف, اسقان, ردیف. The record for V1157-004-00023 is highlighted in yellow.

تصویر شماره ۸- محل ثبت اطلاعات کلی معاينات سلامت شغلی از طریق کارتابل واحدها

- ✓ نوع معاینات را چنان‌که در تصویر شماره ۹ مشاهده می‌کنید، انتخاب نموده و سپس به دلخواه شماره ملی یکی از افراد معاينه شده در آن روز را ثبت می‌کنیم.

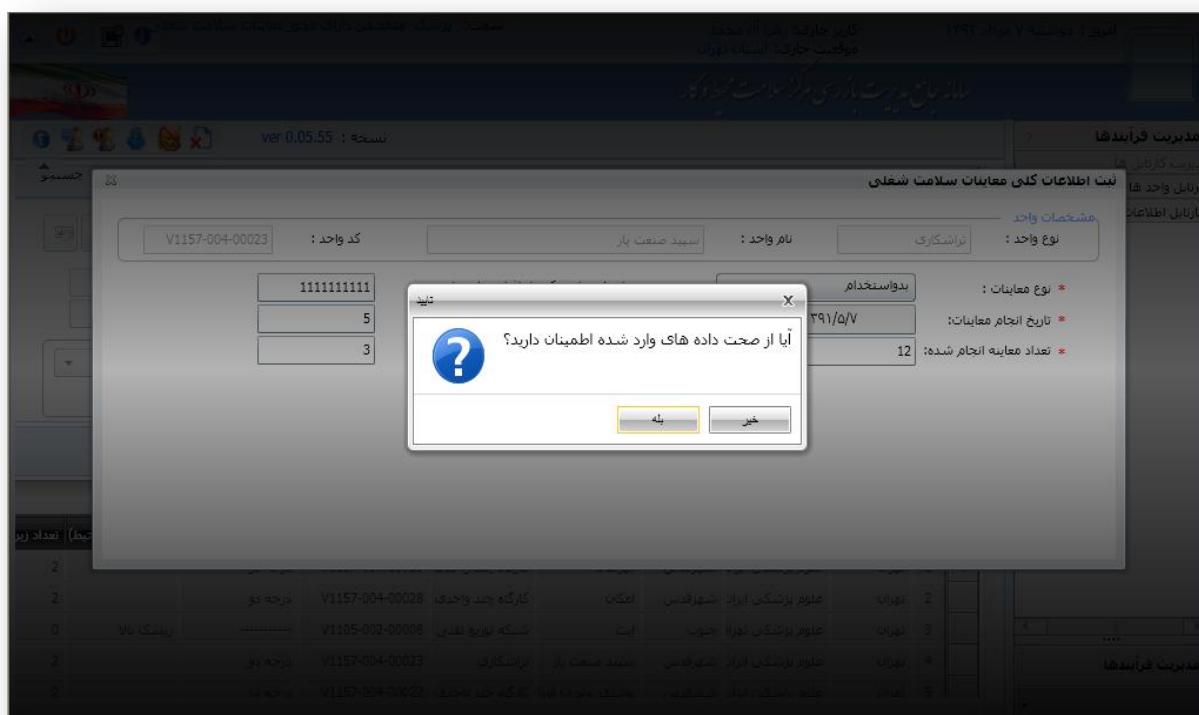
تصویر شماره ۹- انتخاب نوع معاینات

- ✓ تاریخ انجام معاینات را مطابق تصویر شماره ۱۰ انتخاب و سایر قسمتهای فرم را تکمیل می‌نماییم. منظور از موارد ارجاع داده شده، مواردی است که پزشک (عمومی یا متخصص طب‌کار) به پزشک متخصص دیگری جهت مشاوره ارجاع داده است. منظور از موارد ارجاعی مواردی است که از طرف پزشکان عمومی دارای مجوز معاینات سلامت شغلی یا از طرف متخصصین سایر رشته‌های پزشکی به متخصص طب‌کار ارجاع داده شده است.

تصویر شماره ۱۰- ثبت تاریخ انجام معاینات

اگر تاریخ به صورت صحیح ثبت نمی‌شود، لازم است تاریخ رایانه را به تاریخ میلادی تغییر دهیم.
توجه به این نکته ضروری است که عدم تکمیل قسمتهای ستاره‌دار، منجر به صدور پیام خطا
توسط سیستم در زمان ذخیره اطلاعات می‌گردد.

✓ با انتخاب آیکون "ذخیره" و مشاهده پیام موجود در تصویر شماره ۱۱، در صورت اطمینان
از صحت اطلاعات گزینه "بله" را انتخاب و معاينات آن روز را ثبت می‌کنیم. لازم به ذکر
است که پس از تایید و ذخیره، اطلاعات ثبت شده قابل تغییر نخواهد بود.

تصویر شماره ۱۱- مرحله نهایی ذخیره اطلاعات

پس از ذخیره اطلاعات معاينات، کد رهگيري توسط سامانه ايجاد مي شود که باید بر روی تمامی فرم های پرونده پزشکی شاغلين آن واحد کاري که در آن روز معاينه شده‌اند، درج گردد. کد رهگيري در کارتabel معاينات سلامت شغلی قابل مشاهده است (تصویر شماره ۱۲).

تصویر شماره ۱۲- کد رهگیری در کارتابل اطلاعات معاينه سلامت شغلی

روش دوم: ثبت معاینات سلامت شغلی واحدهای کاری محدوده مجاز فعالیت

پژش که اطلاعات و نام واحد در سامانه موجود نمیباشد

- ✓ جهت ثبت اطلاعات معاینات شاغلین واحدهای کاری که اطلاعات و نام واحد در سامانه موجود نمیباشد، کارتابل اطلاعات معاینات سلامت شغلی را انتخاب میکنیم (تصویر شماره ۱۳).

پژشکانی که معاینات پزشکی و صدور کارت سلامت رانندگان را برعهده دارند، لازم است روزانه اطلاعات معاینات رانندگان را از طریق روش دوم در سامانه ثبت نمایند.

ارزو: دوشنبه ۷ مرداد ۱۳۹۲
کاربر جاری: رهرا آل محمد
موقعیت جاری: استان تهران

نمایش: ۰.۰۵.۵۵

تقویمهای دانشگاهی

لیست اطلاعات معاینات سلامت شغلی

ردیف	استان	دانشگاه	شبکه	نام واحد	نوع واحد	کد واحد	کد رهگیری	مدرسک تخصصی ط	نوع معجز
۱	تهران	علوم پزشکی تهران					۰۵-۰۰۰۰۱	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	
۲	تهران	علوم پزشکی تهران	اسلامشهر	علی		'۱۱۰۵-۰۰۱-۰۰۰۰۴	۰۵۰۱-۰۰۰۰۷	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	
۳	تهران	علوم پزشکی ایران					۵۷-۰۰۰۰۱	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	
۴	تهران	علوم پزشکی تهران					۰۵۰۲-۰۰۰۰۱	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	
۵	تهران	علوم پزشکی تهران					۰۵۰۲-۰۰۰۰۲	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	
۶	تهران	علوم پزشکی ایران	شهرقدس	سید صفت یار	بنادر	'۱۱۰۵-۰۰۲-۰۰۰۱۰	۵۷۰۴-۰۰۰۰۱	پزشک متخصص طب کار مرکز تخصصی ط	

تصویر شماره ۱۳- کارتالب اطلاعات معاینات سلامت شغلی

✓ پس از انتخاب آیکون ثبت اطلاعات معاینات سلامت شغلی، تصویر شماره ۱۴ قابل مشاهده خواهد بود.

ارزو: دوشنبه ۷ مرداد ۱۳۹۲
کاربر جاری: رهرا آل محمد
موقعیت جاری: استان تهران

لیست اطلاعات کلی معاینات سلامت شغلی

* شماره ملی یکی از افراد معاینه شده:
* نوع معاینات:
* تاریخ انجام معاینات:
* تعداد معاینه هوارد ارجاعی:
* تعداد معاینه هوارد ارجاعی شده:

تقویمهای شهری

تقویمهای دانشگاهی

اصناف

ذخیره

تصویر شماره ۱۴- محل ثبت اطلاعات کلی معاینات سلامت شغلی از طریق کارتالب معاینات سلامت شغلی

در این قسمت علاوه بر موارد ذکر شده در تصویر شماره ۸ (نوع معاینات، شماره ملی یکی از افراد معاينه شده، تاریخ انجام معاینات، تعداد معاينه انجام شده، موارد ارجاع داده شده و ارجاعی) تقسیمات کشوری و دانشگاهی واحد کاری مورد نظر نیز باید تکمیل گردد. سایر مراحل مشابه تصاویر ۹ تا ۱۲ خواهد بود.

لازم به ذکر است که تعداد هر نوع از انواع معاینات (رانندگان، دوره‌ای، بدء استخدام و معاینات موارد ارجاعی) باید به صورت جداگانه در پایان هر روز ثبت گردد. برای مثال اگر در یک روز کاری، ۸ معاينه دوره‌ای انجام شده و برای ۹ راننده نیز کارت سلامت صادر شده است، در پایان روز معاینات را به این صورت ثبت می‌کنیم:

ابتدا با استفاده از روش دوم، نوع معاینات را "رانندگان" انتخاب کرده و کد ملی یکی از رانندگان مراجعه کننده در آن روز را وارد می‌کنیم. سپس تعداد معاینات را ۹ نفر وارد کرده، سایر قسمتهای فرم را تکمیل نموده و پس از وارد کردن تقسیمات کشوری و دانشگاهی مرکز تخصصی یا مطب، آیکون ذخیره را انتخاب می‌کنیم. سپس برای ثبت معاینات دوره‌ای انجام شده، یکی از روش‌های اول یا ندرتا روش دوم را انتخاب می‌کنیم. (تنها زمانی که واحد کاری محدوده مجاز فعالیت پزشک در سامانه ثبت نشده باشد، مجازیم که از روش دوم استفاده کنیم که در این صورت تقسیمات کشوری و دانشگاهی واحد کاری مورد نظر را وارد می‌کنیم.) پس از انتخاب یکی از روش‌های ذکر شده، نوع معاینات را "دوره‌ای" انتخاب کرده و تعداد معاینات دوره‌ای را ۸ نفر وارد می‌کنیم. پس از تکمیل سایر قسمتهای فرم، اطلاعات را ذخیره می‌نماییم.